

WWF®

SYKSY
3/2013

Pandan polku

HELSINKI
EROON
KIVIHIILESTÄ

ONNELLISET
LEHMÄT JA
LAMPAAT

ORANKIEN
pesiä puolustamassa

KENKÄNOKKA

YMPÄRISTÖLIIKKEEN SOKEA PISTE

KOUKUSSA KALOIHIN

TUTKIJOIDEN ÄÄNI KUULUVIIN

PLANEETALTA

Suurikokoisen kenkänokan (*Balaeniceps rex*) nokka on lintumaailman isoimpia. Tämä arvoituksellinen yksin viihtyvä lintu elää papyruskaislaa kasvavilla soilla Keski-Afrikassa. Kenkänokan muutamien tuhansien yksilöiden kanta on vaarassa romahtaa muun muassa metsästyksen ja elinympäristöjen häviämisen takia. WWF kampanjoi voimakkaasti Virungan kansallispuiston öljynporaussuunnitelmia vastaan, sillä ne uhkaavat esimerkiksi juuri kenkänokkia.

© NATUREPL.COM / EDWIN GIESBERS / WWF-CANON

HUOM. LEHTI, JOKA VOI MUUTTA ELÄMÄÄSI

Pandan polku, jota luet parhaillaan, on WWF:n lahja tukijoilleen. Lehden avulla kiitämme Sinua lahjoituksestasi luonnonsuojelutyölle ja kerromme, mitä teemme saamillamme rahoilla. Siksi kirjoitamme nimenomaan WWF:n toiminnasta emmekä ympäristöasioista yleisesti.

Meitä toimituksessa kiinnostaa, pidätkö lehdestämme. Siksi teetimme lukijatutkimuksen, jonka tuloksia jännitimme pitkän kesää. Tulokset tekivät meidät ikionnellisiksi!

Laajan tutkimuksen mukaan kesäkuun numeron saaneista lähes 90 prosenttia oli huomannut lehden, kaksi kolmasosaa oli lukenut sen viikon kuluttua lehden ilmestymisestä ja lisäksi vajaa kolmasosa aikoi lukea tai selailla sitä. Tavallisimmin lehdestä luetaan muutama kiinnostavin juttu, mutta myös Pandan polun kannesta kanteen lukevien osuus, yli viidesosa, oli suuri. Pääosa vastaajista – 78 prosenttia – antaa Pandan polulle arvosanan 'hyvä' tai 'erinomainen'. Nämä luvut ovat hyvin korkeita vastaaviin, ei-tilattaviin lehtiin verrattuna.

Lehti myös vaikuttaa lukijoidensa elämään: 38 prosenttia vastaajista kertoi lehden ansiosta muuttaneensa elämäntapaansa tai tehneensä ympäristötekoja ja 36 prosenttia oli allekirjoittanut jonkin WWF:n vetoomuksen tai osallistunut kampanjaamme.

Tutkimus antoi hyvät eväät jatkaa lehden tekoa. Valtaosa lukijoista toivoo lisää juttuja siitä, millaisia saavutuksia tukijoiden lahjoituksilla on saatu aikaan. Myös ekovinkit, eläimet ja suojelutyötä tekevät ihmiset kiinnostavat. Kaikkia näitä asioita käsitellään tässäkin numerossa.

Kiitos teille, jotka vastasitte kyselyymme!

Anne Brax
Päätoimittaja,
toimitussihteeri

© JUUKA LARJOLA / LOYTYMEDIA

PANDAN POLKU
ON LEHTI WWF:N
TUKIJOILLE SUOMESSA
23. VUOSIKERTA

JULKAISIJA
WWF
LINTULAHDENKATU 10
00500 HELSINKI
PUH. 09 774 0100
ETUNIMI.SUKUNIMI@WWF.FI
WWF.FI
PANDA.ORG
WWF = MAAILMAN LUONNON
SÄÄTIÖ (WWF) SUOMEN RAHASTO

Y-TUNNUS
0215186-5

LAHJOITUSTILI
NORDEA 157230-11189

KERÄYSLUVAT
2020/2013/1348/14.6.2013
KOKO MAA AHVENANMAATA
LUKUUN OTTAMATTA
ANNE BRAX
(1.7.2013–30.6.2015),
AHVENANMAA ALR
2013/5742/18.6.2013
(1.7.2013–30.6.2014),
WWF.FIKERAYSLUPA

**OSOITTEENMUUTOKSET
JA TUKIJA-ASIA**
PUH. 09 7740 1054,
040 192 3112
(ARKISIN KLO 9-16),
TUKIJA@WWF.FI

TOIMITUS
PÄÄTOIMITTAJA:
ANNE BRAX
TOIMITUSSIHTEERI:
ANNE BRAX
TAITTO:
ALEXANDRA ANTELL

PAINO
LIBRIS OY
ISSN 1458-5308

PAINOPAPERI
CYCLUS PRINT 115 G
BLUE ANGEL
-SERTIFIOITU
100 % KIERRÄTYSPAPERI

KANNEN KUVA
ORANKEJA ELÄÄ VAIN BOR-
NEOSSA (PONGO PYGMAEUS)
JA SUMATRAN LUOTEISOSAS-
SA (PONGO ABELII).

© NATUREPL.COM /
ANUP SHAH / WWF-CANON
SEURAAVA LEHTI ILMESTYY
JOULUKUUSSA 2013

PANDAN POLKU

441 194
Painotuote

TÄSSÄ NUMEROSSA

Planeetalta	2
Lyhyet	4
Aurinkoa ja tuulta Helsinkiin	8
WWF laati Helsingille energiavision.	
Roihuvilta tasangoilta sademetsien siimekseen	10
WWF:n vapaaehtoiset rehkiävät lähiluontonsa hyväksi eri puolilla maailmaa.	
Lajien aarreaitta	16
Luonnonlaiduntaminen pelastaa perinneympäristöjä.	
Kasvot	19
Matti Ovaska on koukussa kaloihin.	
Kauneutta ympäristön ehdoilla	20
Kosmetiikkahyllyn ympäristöystävälliset vaihtoehdot	
Painavaa asiaa	21
Tutkijoiden ääni kuuluviin	
Isomäki	22
Ympäristöliikkeen sokea piste	
På svenska	23
Kraftiga tag för mindre koldioxidavtryck	

ÄÄNESTÄ JA VOITA!

Mistä WWF:n toimintaan liittyvistä asioista haluaisit lukea Pandan polusta? Kerro se meille - vastanneiden kesken arvotaan 25 euron lahjakortti WWF:n verkkokauppaan! Lisätietoja ja äänestysohjeet: wwf.fi/pandanpolku

NEPALIIN 20 000 BIOKAASULIETTÄ

Etelä-Nepaliin Terai Arcin alueelle rakennetaan 20 000 WWF:n osaksi rahoittamaa biokaasulaitosta vuoteen 2020 mennessä. Biokaasulaitoksissa karjan lannasta muodostuu metaanikaasua, jota käytetään biokaasulieden polttoaineena ruoanlaitossa. Biokaasuliedet vähentävät polttopuun tarvetta ja kasvihuonekaasujen syntymistä, eivätkä niiden käyttäjät altistu savulle. Lapsille tarjoutuu mahdollisuus myös koulunkäyntiin, kun aikaa ei kulu polttopuiden keräämiseen.

VAELLUSSIIKA VAIHTOI VÄRIÄ

WWF on päivittänyt Kuluttajan kalaoppaan suosituksista vaellussiian osalta. Laji siirtyi oppaan punaiselta eli vältettävien lajien listalta keltaiselle eli harkiten käytettävien listalle. Muutoksen mahdollisti kauan kaivattu siiankalastuksen sääteily- ja tutkimusohjelma, jota koskeva asetus astui voimaan 15. elokuuta.

Suuri osa Suomessa kaupattavasta siiasta on kassi- ja allaskasvatettua kalaa, jonka väri kalaoppaassa pysyy merikutuisen karsiinan tapaan edelleen keltaisena. Sisävesien siika, kiertovesikasvatettu siika ja peledsiika puolestaan saavat kalaoppaassa yhä vihreän valon.

Kuluttajan kalaopas: wwf.fi/kalaopas

© JOONAS ASUKAS/WWF

WWF on tyytyväinen maa- ja metsätalousministeriön päätökseen luopua itämerennorpan metsästyksestä. Ministeriö ehdotti, että Suomessa aloitettaisiin itämerennorpan pyynti kannanhoidollisena metsästyksenä tähän asti sovelletun poikkeuslupakäytännön sijaan. Se kuitenkin luopui esityksestä kuultuaan muun muassa WWF:ää ja muita tahoja.

ITÄMERENNORPPA VÄLTYY METSÄSTYKSELTÄ

Päätös mahdollistaa sen, että norppakanta saa toipua tutkijoiden suosittamalla tavalla. Itämerennorppa on aikanaan ollut Itämeren runsaslukuisin hylje, mutta on nyt häviämisen partaalla muun muassa entisellä erittäin vahvalla alueellaan, itäisellä Suomenlahdella.

Vii5i

MITÄ WWF SAA AIKAAN SINUN LAHJOITUKSESI AVULLA? TÄLLÄ PALSTALLA ESITELLÄÄN VIIISI TUORETTA SAAVUTUSTA.

63 Tiikereiden määrä on kasvanut Nepalissa 63 prosenttia vuodesta 2009 massiivisten suojelutoimien ansiosta. WWF Suomi on ollut työssä mukana 10 vuotta. Nyt tiikereitä arvioidaan olevan Nepalissa lähes 200.

83 WWF:n asiantuntijat ovat järjestäneet tai esiintyneet kutsuina viimeisen vuoden aikana 83 yleisötilaisuudessa. Näissä aikuiskoulutustilaisuuksissa on käynyt 6254 ihmistä.

101 Valkoselkätikkaseurannoissa löytyi noin 165 tikkaparin reviiriä, joilta varmistui 101 pesintää. Suomen kanta on kuitenkin edelleen erittäin uhanalainen ja vaatii aktiivista seurantaa ja suojelutoimia selviytyäkseen.

52 064 WWF:n Näytä voimasi -kampanja aurinkoenergian puolesta on herättänyt laajaa kiinnostusta. Näyttelijä Lina Kuustosen kampanjavideo on kerännyt ennätyskannat 52 064 katsojaa. Katso video ja allekirjoita vetoomus: wwf.fi/naytavoimasi

43 WWF:n Kalakampanja puolusti muun muassa uhanalaisia siikakantojamme. Maa- ja metsätalousministeriö asetti elokuussa 43 mm minimisolmuvälin siian verkkokalastukseen meressä. Koskaan ennen siiankalastusta ei ole säädelty valtakunnallisella tasolla.

ANNA PERINTÖSI KASVAA UUTTA ELÄMÄÄ

Lisätietoa testamenttilahjoituksesta luonnon hyväksi:

pääsihteeri Liisa Rohweder, puh. 040 840 7461, sähköposti liisa.rohweder@wwf.fi

tai lue lisää wwf.fi/testamenti

E-LASKU TULEE, OLEMME VALMIIT!

Suomalainen suoraveloituspalvelu päättyy nykyisessä muodossaan 31.1.2014. Ei huolta, sillä tukesi luonnon hyväksi voi jatkua ihan normaalisti ja yhtä sujuvasti.

© WWF-CANON / FERNANDO ZARUR

1. Verkkopankkia käyttävä maksaja:

a. Kuukausikummit. Muutos ei edellytä kuukausittain suoraveloituksella lahjoittavilta WWF:n kummeilta mitään toimenpiteitä. Kuukausilahjoituksesi veloitetaan muutoksen jälkeen automaattisesti e-laskuna samalta tililtä, jolta se nyt suoraveloitetaan.

Jokainen kuukausittaisella suoraveloituksella oleva kummi tulee saamaan WWF:ltä vielä tämän vuoden aikana kirjeen laskutustavan muutoksesta.

b. Vuosikummit. Kerran vuodessa kummimaksunsa maksavat kummit voivat jo nyt ottaa käyttöönsä verkkopankissaan WWF:n e-laskun paperisen tilisiirtokirjeen sijaan. Sen jälkeen e-lasku tulee automaattisesti vuosikummeille heidän omaan verkkopankkiinsa, heidän omana veloituskuukautenaan (tammi-, kesä-, elo- tai lokakuu). E-lasku säästää luontoa ja resursseja.

© RALF ROLETSCHKEK

2. Maksaja, joka ei jatkossakaan käytä verkkopankkia

a. Kuukausikummit. Suoraveloitus muuttuu automaattisesti suoramaksuksi ja se toimii samalla tavalla kuin nykyinen suoraveloitus. Saat vuosittain ennakoilmoituksen seuraavan vuoden kummimaksuistasi postitse. Suoramaksu veloitetaan tililtäsi automaattisesti.

b. Vuosikummit. Saat vuosittain tilisiirtokirjeen kotiisi kuten ennenkin, valitsemiasi veloituskuukautena (tammi-, kesä-, elo- tai lokakuu).

WWF:n yhteistyökumppani Nokia on ottanut tavoitteekseen käyttää sataprosenttisesti sertifioitua tai kierrätettyä materiaalia pakkauksissaan vuoteen 2015 mennessä. Yritys päätti ryhtyä suosimaan FSC-merkittyä metsäpohjaista materiaalia kaikissa pakkauksissaan. FSC (Forest Stewardship Council) edistää ympäristön kannalta vastuullista, yhteiskunnallisesti hyödyllistä ja taloudellisesti kannattavaa metsien hoitoa. WWF pitää FSC:tä tällä hetkellä luotettavimpana metsien sertifiointijärjestelmänä.

NOKIA ALKAA SUOSIA FSC-MATERIAALEJA PAKKAUKSISSAAN

Lue lisää FSC:stä: fi.fsc.org/

FLOW FESTIVAL KERÄSI RAHAA ITÄMEREN SUOJELUUN

Flow Festival on jälleen kerännyt rahaa WWF:n Operaatio Merenneidolle. Tänä vuonna festivaalivieraat lahjoittivat Tiketin lipunmyynnin yhteydessä Itämerelle lähes 12 000 euroa.

– Mielestäni tämä on hieno tulos! Suurkiitos niille 6000 Flow'n kävijälle, jotka muistivat musiikin ohessa Itämerta, iloitsee WWF Suomen yritysyrityksen johtaja **Anneli Alftan**. Myös April Jazz, Save the Baltic Sea Festival ja Helsingin Juhlaviikot keräsivät rahaa WWF:n työhön.

Finnprotein Oy:n soijajalostamon ensimmäinen soijapapulasti saapui elokuussa Uudenkaupungin satamaan. MV Arneborg toi Brasiliasta yli 11 000 tonnia vastuullisesti tuotettuja, geenimuuntelemattomia soijapapuja.

Finnprotein ostaa pavut suoraan tuottajilta, jotka ovat sitoutuneet viljelemään tavalla, joka ei vaaranna sademetsä- ja muita korkean suojeluarvon alueita. Finnprotein toimii yhteistyössä WWF Suomen kanssa, jotta kaikki yhtiön käyttämä soija olisi vastuullisesti tuotettua 2015 mennessä.

Soija on rehuteollisuuden tärkein valkuaisraaka-aine. Laajamittainen soijan viljely uhkaa Etelä-Amerikan sademetsiä ja cerradua, trooppista savannialuetta, kun metsiä ja maastoa raivataan peltojen tieltä.

SOIJAA SADEMETSÄÄ HÄVITTÄMÄTTÄ

wwf.fi/yritykset

TÄLLÄ PALSTALLA ANNETAAN RUOKAVINKKEJÄ SINUN JA MAAPALLON PARHAAKSI. RESEPTISSÄ ON OTETTU HUOMIOON RUOKALAJIEN RAAKA-AINEIDEN TUOTTAMISEN JA KULJETTAMISEN ILMASTO- JA MUUT YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET.

HAUKIPIHVI

½ kg jauhettua hauenlihaa
150 g voita
50 g vaaleaa leipää
3,5 dl kermaa
3 munaa
1 tl sokeria
2tl suolaa
½ tl valkopippuria
nippu tilliä

Liota leipä kermassa ja sekoita kalan joukkoon, lisää pehmeä voi ja munan keltuaiset sekä mausteet. Lisää lopuksi vaahdoksi vatkatut munanvalkuaiset. Kaada taikina vuokaan. Voit laittaa vuolan pohjalle leivinpaperin, niin kakku irtoaa paistamisen jälkeen helpommin. Paista veshauteessa 200 asteessa noin 40 minuuttia. Kalamureke on valmis, kun se hieman kohoaa ja on päältä kauniin kellertävä. Koristele sitruunalla tai limellä sekä kapriksilla.

Kotimainen kestävästi kalastettu kala on lihaa ympäristöystävällisempi vaihtoehto. Vähäpäästöisin kala-ateria syntyy itse lähivesistä kalastetusta saaliista. Luonnon monimuotoisuutta edistävä kalakokki valitsee lautaselleen lisäksi pieniä ja vähän hyödynnettyjä lajeja, kuten ahventa ja lahnaa.

Lue lisää: wwf.fi/ruoka

NÄYTÄ VOIMASI!

WWF:n Näytä voimasi -kampanjassa vaaditaan aurinkoenergiainvestointeja kotitalouksille kannattaviksi, sillä Suomi laahaa pahasti muiden EU-maiden jäljessä tuuli- ja aurinkoenergiainvestoinneissa. Tutkimusten mukaan yhdeksän kymmenestä suomalaisesta haluaa Suomeen lisää aurinkoenergiaa.

Älä anna yhden päättää kaikkien puolesta – allekirjoita vetoomus: wwf.fi/näytävoimasi

KUULU PANDAJENGIIN!

Tunnustaudu WWF:n ystäväksi pukeutumalla pandapaitaan. Earth Positive -malliston valkoisessa T-paidassa on pandapainatus. Paidan materiaali on sataprosenttista luomupuuvillaa. Koot S-XXL. Sekä naisille että miehille sopivan paidan hinta on 20 euroa.

Tilaa ja tutustu verkkokaupan muihin tuotteisiin: wwf.fi/osta

KAMALAN LUONNON PUOLESTA

Sarjakuvapiirtäjä **Jarkko Vehniäinen** ja WWF ovat yhdistäneet voimiaan luonnon hyväksi. Vehniäinen piirtää Kamala luonto -sarjakuviaan nyt myös WWF:n käyttöön kulloinkin pinnalla olevista luonnonsuojeluaiheista. WWF:n

Facebook-sivulla julkaistavissa stripeissä nähdään sarjan vakiohahmojen lisäksi monia tuttuja lajeja, kuten saimaannorppa ja merikotka.

Miksi haluat piirtää WWF:lle?

– Jos sarjallani voin edes hiukan edistää luonnon asiaa, niin olisipa hienoa!

Mistä ammennat ideat ja nyrjähtäneen huumorin sarjakuviisi?

– Ehkä se on vain oma tapani ajatella vähän kummallisesti ja kääntää tuttujakin asioita ympäri, katsoa mitä silloin syntyy. Parhaat ideat tulevat yleensä lenkillä ja saunassa.

Miksi luonto on kamala?

– Kamala luonto on väännös legendaarisesta luontosarjasta "Avara luonto", jota varsinkin pikkupoikana ja teininä katselin paljon. Parhaiten mieleen ovat jääneet jaksot, jossa leijonat metsästäivät ja raatelivat antilooppeja. Onhan se melko kamalaa touhua!

www.kamalaluonto.com

AURINKOA JA TUULTA HELSINKIIN

TEKSTI: ANNE BRAX

WWF:n uuden raportin mukaan Helsingin käyttämä kivihiili on mahdollista korvata täysin uusiutuvilla energialähteillä vuoteen 2030 mennessä. Helsingissä kustannukset muuttuvat hyödyiksi samaiseen vuoteen 2030 mennessä, kun uusiutuvan energian investoinnit maksavat itsensä takaisin säästettyinä polttoainekustannuksina.

– Helsinki valittiin selvityksemme esimerkitapaukseksi, että fossiilisten polttoaineiden ja erityisesti kivihiilen osuus energiantuotannossa on tavoitteista huolimatta varsin suuri. Suomen ja Helsingin olosuhteet ovat kuitenkin hyvät sekä tuuli- että aurinkoenergian tuottamiseen ja täällä kehitettävät aurinkoenergiatuotteet ovat maailman huippua, sanoo WWF Suomen ilmastovastaava **Hanna-Liisa Kangas**.

Helsinki on Suomen kaupungeista suurin sähkön ja kaukolämmön kuluttaja. Vuonna 2010 sähköstä 73 prosenttia ja kaikki kaukolämpö tuotettiin kaupungissa sijaitsevilla laitoksilla, valtaosa fossiililla polttoaineilla. Uusiutuvan energian – maalämmön, vesivoiman ja biokaasun – osuus energiantuotannosta on vain viisi prosenttia.

Lähiökerrostalot energiaremonttiin

WWF:n energiavision ensimmäinen askel on vähentää energian kysyntää. Helsingissä suurin osa energiasta kuuluu lämpönä rakennuksissa. Koska uusien rakennusten energiatehokkuutta koskevat määräykset ovat jo melko tiukat ja tiukkenevat jatkossa, eniten säästöä koituisi pa-

rantamalla olemassa olevien rakennusten energiatehokkuutta. Erityisen suuri säästöpotentiaali olisi 1960- ja 1970-luvuilla rakennetuissa lähiökerrostaloissa.

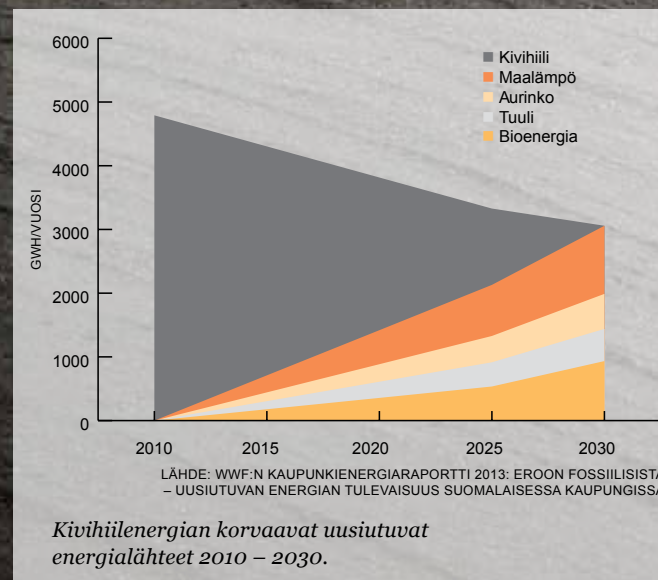
Kaksinkertaistamalla Helsingin vuosittainen korjausrakentamisen määrä ja tekemällä muita energiatehokkuuden parannuksia lämmönkulutus vähenisi nykyisestä vajaalla kolmanneksella vuoteen 2030 mennessä.

Laaja energiapaletti

WWF:n raportin mukaan Helsingin jäljelle jäänyt sähkön- ja lämmöntarve tyydytettäisiin vuonna 2030 mahdollisimman paikallisesti tuotetulla, uusiutuvalla energialla. Aurinkopaneeleista, tuulivoimaloista ja maalämpökaivoista tulisi osa kaupunkilaisten arkista ympäristöä.

WWF:n visiossa Helsingin energiapalettiin kuuluu yhteensä 2,5 neliökilometriä aurinkovoimaa, 75 tuulivoimaa, noin 20 000 maalämpökaivoa, yksi suuri biokaasuvoimala ja kuusi haketta käyttävää kerrosleijuvoimalaa.

Maalämpöä hyödynnetään tasaisesti ympäri vuoden kallioperään porattavista kaivoista. Metsähakkeella ja biokaasulla tuotettavaa bioenergiaa puolestaan käytetään

talvella enemmän, koska lämmön tarve on tällöin suurempi ja aurinkosähkön tuotanto vähäistä. Noin 75 merelle ja maalle pystytettävää tuulivoimaa nostavat tuulivoiman Helsingin merkittävimäksi sähköntuotantomuodoksi Aurinkosähkölle jää tuotettavaksi 40 prosenttia kesäajan sähkönkysynnästä.

Kivihiilestä eroon vuonna 2025

Uusiutuvan energian lisääminen vaatii kustannuksia samalla kun kivihiilivoiman päästöjen loppuminen tuo hyötyjä. Kalleimpina vuosina siirtymä pois kivihiilestä maksaisi noin kaksi euroa päivässä helsinkiläistä kohden.

Lisäkustannuksia tuovat investoinnit korjausrakentamiseen ja uusiutuvan energian teknologioihin, sekä niiden tarvitsema biopolttoaine ja ylläpito. Kustannukset kasvavat tasaisesti vuoteen 2025, jonka jälkeen uusiutuva energia on korvannut kivihiilen. Kustannukset muuttuvat hyödyiksi vuonna 2030. ■

Tutustu tarkemmin raporttiin:
wwf.fi/mediabank/4476.pdf

MITÄ MIELTÄ WWF:N ENERGIAVISIOSTA?

Pekka Majuri, Helsingin Energian johtokunnan puheenjohtaja (kok.)

– Skenaariota voidaan pitää tavoiteltavana, mikäli asiaa tarkastellaan ainoastaan ilmastovaiikutusten näkökulmasta. Energiayhtiön on kuitenkin otettava huomioon esimerkiksi energian toimitusvarmuus sekä

kohtuullinen ja kilpailukykyinen hinta.

– Raportin toimenpiteet eivät sisälly kaupunginvaltuuston hyväksymiin Helsingin Energian kehityslinjauksiin. Niiden toteuttaminen edellyttäisi uutta poliittista päätöstä ja tahtotilaa, mittavista investoinneista johtuvaa voimakasta taloudellista tukea sekä uudis- ja korjausrakentamiseen kohdistuvaa voimakasta normiohjausta.

– Raportissa on kuitenkin monia sellaisia elementtejä, jotka tulee ottaa huomioon tulevaisuuden energiaratkaisuissa.

Leo Stranius, Helsingin Energian johtokunnan jäsen (vihr.)

– WWF:n raportti on tervetullut avaus Helsingin energiapoliittiseen keskusteluun. Mielestäni esitetyt toimenpiteet ovat realistisia ja toteutettavissa, jopa esitettyä aikataulua nopeammin, mikäli niin halutaan.

– Helsingin Energian kehitysohjelma sisältää toimenpideohjelman vuoden 2020 ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi sekä hahmotelman toiminnan suuntaviivoista vuoteen 2050. WWF:n esittämän skenaarion toteuttaminen edellyttäisi kehitysohjelman muuttamista ja poliittista tahtoa tehdä se.

– Toteuttamisen suurimmat esteet ovat poliittisen tahdon puute, lyhytnäköiset taloudelliset intressit ja lukkiutuminen Helsingin Energian kehitysohjelmaan.

ROIHUAVILTA TASANGOILTA SADEMETSIEN SIIMEKSEEN

TEKSTI: ANTTI HAAVISTO

Halu suojella omaa lähiympäristöä saa WWF:n vapaaehtoiset rehkimään eri puolilla maailmaa. He puolustavat orangien pesiä, sammuttavat metsäpaloja ja hoitavat öljyn tahrimia vesilintuja. Auttaminen tekee hyvää sekä vapaaehtoisille että luonnolle. ►►

LIITY ÖLJYNTORJUNTA-JOUKKOIHIN!

WWF:n vapaaehtoisiin öljyntorjuntajoukkoihin kuuluu jo 6500 suomalaista. Vuonna 2003 perustetut joukot toimivat viranomaisten kutsusta apuna öljyvahingon jälkeisessä rantojen puhdistuksessa ja öljyntyneiden eläinten hoidossa.

Tule sinäkin mukaan!
wwf.fi/oljyntorjunta

Shakuntala Prajan lisäksi vapaa-palokuntaan kuuluu 23 kyläläistä.

Eläinlääkäri Pilvi Lassila kouluttaa vapaaehtoisille lintujen letkuruokintaa. Öljyntorjuntakoulutuksissa käytetään lintuja, jotka on jouduttu eläinsuojelullisista syistä lopettamaan.

Nepalilainen **Shakuntala Praja** on kotonaan, kun hän kuulee kylänsä lähellä riehuvasta metsäpalosta. Lähi-alueen kylien asukkailla on hänen ja muiden vapaapalokuntalaisten puhelinnumerot, joihin he soittavat, jos havaitsevat metsäpalon. Ilmoituksen jälkeen vapaaehtoiset kerätään nopeasti kasaan. Keltaiset suojarusteet kiskotaan ylle samalla, kun operaatio suunnitellaan.

– Päätimme tuolloin rakentaa palolinjan, jonka tarkoituksena on estää tulipaloa leviämästä. Meitä oli ryhmässäni kuitenkin vain kolme, ja palon pysäyttäminen alkoi tuntua mahdottomalta tehtävältä. Olimme jo joutua paniikkiin, mutta saimme palon lopulta sammumaan, Praja kuvailee.

Prajan kotikylä sijaitsee Chitwanin kansallispuiston puskurivyöhykkeellä. Chitwan on koti muun muassa uhanalaisille intiansarvikuonoille, bengalin- eli intiantii-kereille ja aasiannorsuille sekä yli viidellesadalle lintulajille. Vapaapalokuntalaisten tärkeimpänä tehtävänä on

saada metsäpalot tukahtumaan ennen kuin ne leviävät suojavyöhykkeeltä kansallispuistoon.

Vapaaehtoiset palomiehet työskentelevät aivan liekkien vieressä ja sammutusoperaatiot ovat uuvuttavia ja hikisiä ponnistuksia. WWF Suomen tuella vapaaehtoisille on hankittu suojarusteita ja sammutusvälineitä, joita ilman työ olisi hidasta ja hengenvaarallista. WWF myös kouluttaa palokuntalaisia.

Suurin osa Nepalın tasangoilla riehuvista paloista on sytytetty tahallaan. Kulotuksen, salametsästyksen ja huolimattomasti heinikkoon heitettyjen tupakan tumppien takia Nepalissa katoaa vuosittain valtavat määrät metsää ja ruohikkoa tuhkana tuuleen. Arvokkaiden metsien ja niissä elävien lajien lisäksi palot uhkaavat ihmisiä ja heidän talojaan.

– Olen ollut mukana jo yli kymmenessä metsäpalossa. Olen osa yhteisöäni ja muiden lailla tunnen, että mi-

nulla on oma roolini meihin vaikuttavien asioiden hoidossa, Praja pohtii.

Auttaminen tuntuu hyvältä

Auttamishalu ja yhdessä olemisen ilo yhdistävät Prajaa ja muita vapaaehtoisia ympäri maailmaa.

– Ihminen on synnynnäisesti auttamishaluinen ja empaattinen olento. Auttaminen saa meissä aikaan voimakkaan mielihyvän tunteen, se lisää tutkitusti onnellisuutta ja jopa fyysistä terveyttä, sanoo tutkijatohtori ja HelsinkiMission kansalaistoiminnan johtaja **Henrietta Grönlund**. Hän on tutkinut vapaaehtoisuutta Suomessa ja kansainvälisesti viimeisen kymmenen vuoden ajan.

Grönlund kertoo, että suomalaisista lähes neljäkymmentä prosenttia osallistuu käytännön vapaaehtoistyöhön. Muihin Euroopan maihin verrattuna olemme aktii-

visuudessamme hyvää keskitasoa, ehkä hieman sen yli. Suomessa vapaaehtoisissa on mukana yhtä paljon sekä naisia että miehiä. Siinä missä miehet osallistuvat talkoisiin urheilukentillä ja jäähalleissa, naisia kiinnostaa sosi-aali- ja terveysalaan liittyvä vapaaehtoistoiminta.

– Puolet niistäkin suomalaisista, jotka eivät ole tällä hetkellä vapaaehtoistyöntekijöitä, kertoo voivansa osallistua toimintaan, jos tilanne sen vaatii ja heitä pyydetään mukaan, Grönlund kertoo.

Varautumista kaikkein pahimpaan

Pilvi Lassila puki öljyntorjuntavarusteet ensimmäistä kertaa ylleen vuonna 2007. Itämeren ystävä halusi olla käytettävissä öljyonnettomuuden sattuessa ja osallistui WWF:n öljyntorjuntakurssille. Eläinlääkärinä toimiva Lassila alkoi pian kouluttaa muille vapaaehtoisille öljyyn-

Orankien levinneisyysalue kattoi aikoinaan lähes koko Kaakkois-Aasian. Nyt niitä on jäljellä vain Borneon saarella ja Sumatran luoteisosassa.

KOULULAISET HYVÄLLÄ ASIALLA - VAPAAEHTOISESTI

TEKSTI: PÄIVI LARIKKO

© VIVEK R. SINHA / WWF-CANON, PÄIVI LARIKKO / WWF

Niraj Yogi toimii WWF:n vapaaehtoisena sala-metsästyksen vastaisissa partioissa Nepalissa.

Koulujen tuki WWF:n luonnonsuojelutyölle on arvokasta. Päivätyökeräys eli taksvärkki on koululaisten vuosittainen hyväntekeväisyyskampaus, jossa he lahjoittavat työllään hankkimansa päivänsiot tärkeänä pitämäänsä keräykseen. Päivätyökeräykseen voivat osallistua kaikki yläkoulut ja lukiot.

Tänä lukuvuonna haluamme kiinnittää koululaisten huomion vapaaehtoisin nuoriimme, jotka tekevät usein hyvinkin haasteellisissa olosuhteissa työtä ympäristönsä ja yhteisönsä hyvinvoinnin puolesta.

Ilman rahallista tukea WWF ei pystyisi koordinoimaan, kouluttamaan ja varustamaan vapaaehtoisiaan. Innosta koulusi mukaan näihin talkoisiin, jotka tukevat vapaaehtoistoimintaamme.

Lue lisää, katso vapaaehtoisista kertovat videot, lataa materiaalit ja ilmoittaudu Päivätyökeräykseen osoitteessa: wwf.fi/paivatyokerays

tyneiden lintujen hoitoa.

– Öljyonnettomuudet ovat kokonaan ihmisen aikaansaama ongelma. Jos onnettomuus tapahtuu, mielestäni meillä on velvollisuus myös siivota sotku, Lassila sanoo.

Itämeri on yksi vilkkaimmin liikennöidyistä meriväylistä maailmassa, ja liikenne kasvaa jatkuvasti. Joka hetki Itämeren kyntää noin 2000 suurikokoista alusta aina valtavista öljytankkereista ja vaarallisia aineita kuljettavista rahtialuksista matkustajalauttoihin.

Itämeri voi huonosti ja on erityisen herkkä öljypäästöjen vaikutuksille. Sen kylmässä vedessä öljy hajoaa hitaasti ja talvisin jääpeite hankaloittaa öljyntorjuntaa. Kapeissa salmissa rannat ja saaret osuvat nopeasti öljylautan tielle. Kun öljyä valuu mereen, ensimmäisten kärsijöiden joukossa ovat linnut. Pienikin pisara öljyä tuhoaa höyhenpiteen vedenhylkivyyden. Ilman ihmisen apua linnut menehtyvät kylmään ja nälkään.

Yhden öljyntyneen linnun käsittely vaatii yleensä

kaksi vapaaehtoista. Tositalanteessa lintujen hoito- ja kuntoutusprosessi voi viedä pitkään, joten käsipareja tarvitaan valtavasti, Lassila kuvailee.

Tällä hetkellä WWF:n vapaaehtoisiin öljyntorjuntajoukkoihin kuuluu noin 6500 henkilöä eri puolilta Suomea. Tositalanteessa vapaaehtoinen voi työskennellä kahdesta kolmeen päivään. Kun puhdistustyöt jatkuvat viikkokausia, uusia vapaaehtoisia tarvitaan jatkuvasti. Erityisesti vapaaehtoisista eläinlääkäreistä, rengastajista ja lintuharrastajista tulee pulaa onnettomuuden sattuessa.

Orankien pesiä puolustamassa

Indonesiassa Borneon saaren sademetsissä asuu maailman suurin puussa elävä kädellinen, oranki. Joka kuukausi vapaaehtoiset orankilaskijat lähtevät avustamaan WWF:n asiantuntijoita pesälaskennoissa. Laskemalla

pesät selvitetään orankien määrä ja suunnitellaan suojelutoimintaa. Yksi vapaaehtoisista on biologiaa opiskeleva **Mochammad Khotim**, joka haluaa suojella lajia sukupuutolta.

– Pidän seikkailuista ja vapaaehtoisena opin paljon orangeista ja saan kokemusta tutkimustyöstä. Etäisyydet tekevät tämän työn meille vapaaehtoisille haasteelliseksi. Matkaa jalan kertyy useita kilometrejä vaikeakulkuisessa sademetsässä.

Orangit rakentavat itselleen uuden pesän joka yö Borneon sademetsien korkeuksiin. Oranki ei kuitenkaan ole turvassa puiden latvuksissa, vaan sitä uhkaavat kestämätön metsätalous, öljypalmuplantaasit, metsäpalot ja kaivostoiminta. Sademetsien käyttöä ei voida kokonaan estää, mutta siitä voidaan saada ympäristöystävällisempää. Vuodesta 2010 WWF on edistänyt paikallisten metsäyhtiöiden kanssa metsätaloutta, joka jättää orangit ja Borneon ainutlaatuiset norsut rauhaan.

Korvaamaton apu ihmisille ja luonnolle

Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti tutki muutama vuosi sitten vapaaehtoistyön arvoa. Tutkimus osoittaa, että vapaaehtoistyöhön sijoitettu euro saadaan kuusinkertaisena takaisin yhteiskunnalle. Työn merkitys on kuitenkin euromääriä suurempaa.

– Kansantaloudellisen hyödyn lisäksi vapaaehtoisuus ylläpitää solidaarisuutta, luottamusta toisiin ihmisiin ja uskoa siihen, että saa tarvittaessa apua, Henrietta Grönlund sanoo.

Luonnonsuojelussa vapaaehtoiset ovat korvaamattomia.

– 1970-luvulla merikotka oli Suomessa sukupuuton partaalla. Ilman sinnikkäitä ja sitoutuneita vapaaehtoisia emme olisi onnistuneet pelastamaan maamme suurinta petolintua. Apujoukkoja tarvitaan edelleen kipeästi, yhdessä saamme enemmän aikaan, sanoo WWF Suomen suojelujohtaja **Jari Luukkonen**. ■

ONNELLISET LEHMÄT JA LAMPAAT METSÄLUONNON HOITAJINA

TEKSTI JA KUVAT: KATJA NUORVALA

Luonnonlaiduntaminen hyödyttää kaikkia osapuolia: uhanalaiset perinneympäristöt elpyvät, eläimet voivat laiduntaa vapaana, karjanomistaja saa lisätuloja ja metsänomistaja kauniimman maiseman.

Elokuinen aurinko lämmittää, kun parinkymmenen hengen joukko tutustuu Kontolan luomulammas tilaan Perniössä. Meneillään ovat WWF:n ja Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion laiduntreffit, yleisötapahtuma, jossa jaetaan tietoa luonnonlaitumista.

Vieraita arastelevat lampaat uskaltautuvat lähemmäs, kun niille tarjotaan makupaloiksi omenoita. Ne viettävät viisi kuukautta vuodesta tilan hakamailla ja tekevät samalla työtä luonnon monimuotoisuuden hyväksi. Kun eläimet raivaavat arvokkaita perinneympäristöjä syömällä, alueen perinteiset kasvi- ja eläinlajit saavat enemmän elintilaa.

– Olemme olleet aina ympäristöajattelijoita. Kummallakin on ollut lapsesta asti halu toimia ympäristön hyväksi, kertovat tilan omistajat **Teija** ja **Timo Mussaari**.

Laidunnuksen myötä ketoneilikat, lehdokit, leinikit sekä harakan- ja kurjenkellot ovat yleistyneet. Hakamailla asuu myös liito-oravia ja tuulihaukkoja. Maisemanhoitajat

itsekin saavat osansa hyvästä. Mussaarit uskovat, että luonnonlaitumilla eläimet pysyvät terveinä ja ovat onnellisia.

– Luonnonlaitumilla lampailla ei esimerkiksi esiinny ripulia. Peltolaitumilla ne ahmivat liikaa herkkuja, mutta metsälaitumilla ravinto on köyhempää, ei liian voimakasta.

Lajien aarreaitta

WWF ja Tapio haluavat nelivuotisella hankkeellaan varmistaa, että Varsinais-Suomeen saadaan lisää Kontolan tilan kaltaisia paikkoja. Hankkeessa saatetaan yhteen eläinten- ja maanomistajia ja lisätään laiduntamista puustoisissa perinneympäristöissä.

Puustoiset perinneympäristöt, kuten metsälaitumet ja hakamaat, syntyivät perinteisen maanviljelyn seurauksena. Niiden määrä romahti, kun tuotantoa alettiin tehostaa.

– Ilman aktiivista hoitoa perinneympäristöt häviävät ja menetämme merkittävän osan luonnon monimuotoisuutta. Perinneympäristöissä elää 400 uhanalaista ►►

© JARI UKKONEN

TYÖKAVEREINA KARVALEHMÄT

Kuka olet?

FM, karjankasvattaja Pauliina Ukkonen. Olen syntynyt Helsingissä, ja viimeiset 13 vuotta olen asunut Säkylässä.

Mikä Highland Cattle -karjassa viehättää?

Highland Cattle (ylämaankarja) on vaikuttavan näköinen, uljaan rauhallinen rotu, joka kiintyy kasvattajaansa. Voikin sanoa, että olen karjan kasvattama.

Miksi haluat edistää monimuotoisuutta viemällä eläimet metsälaitumille?

Eläinten hyvinvointi kulkee kaiken edellä. Sen lisäksi painavat taloudelliset seikat: alueille, joilla eläimet tekevät kesätyötä, saa maatalouden erityisympäristötukia. Monimuotoisuus on siten lisäbonus koko toiminnalle. On mahtava nähdä, miten hoidetut alueet ovat muuttaneet muotoa.

Millaisia yhteydenottoja saat metsälaidunhankkeen neuvojana?

Kyselyjä on tullut aina Lappia myöten. Ne ovat välillä hyvin konkreettisia, kuten millaisia aitoja luonnonlaitumelle tulee rakentaa. Selvästi on tarvetta neuvojille, jotka voivat madaltaa kynnystä aloittaa luonnonlaiduntaminen.

Joskus sanotaan, että lemmikit ja omistajat muisuttavat toisiaan. Entä karja ja omistaja?

Highland on suunnattoman tyyni eläin, jolla tarvittaessa on hyvinkin voimakas tahto. Täytyy myöntää, että tästä löydän yhtymäkohtia itseeni.

Timo ja Teija Mussaari nauttivat tilansa kauniista maisemista.

Raivaus ja laidunnus ovat muuttaneet Kosken kartanon joenrantamaiseaman täysin viime vuosikymmeninä, kertoo Fredrik von Limburg Stirum.

Kurjenkellot viihtyvät metsälaitumilla.

lajia, joista suuri osa puustoisissa perinneympäristöissä, sanoo WWF Suomen metsäasiantuntija **Panu Kunttu**.

Ei pelkkää hyväntekeväisyyttä

Perniön laiduntreffillä matka jatkuu Kosken kartanoon, jossa maisemanhoitotyötä tekevät Kiskonjoen laaksossa laiduntavat Hereford-naudat. Alueen hakamaita on rai-vattu esiin myös ihmisvoimin.

– Olemme edenneet askel askeleelta, emmekä ole malttaneet lopettaa ennallistamista. On maisemallisesti-kin hienoa, että koko laakso tulee laidunnuksen piiriin, iloitsee tilan isäntä **Fredrik von Limburg Stirum**.

Myös täällä niittykasveja on tullut takaisin, ja monet lintulajit ovat olleet tyytyväisiä joen varren avaamiseen.

– Töyhtöhyppä viihtyy täällä, ja muuttoaikoina näkyy paljon kahlaajia. Tuulihaukka ei ole vielä pesinyt, mutta sitä odotetaan. Se pitää laajoista, avoimista alueista.

Monimuotoisuuden vaalimisen ei tarvitse olla pelkkää hyväntekeväisyyttä, vaan siitä voi saada myös taloudellista hyötyä. Perinneympäristön perustamiseen voi hakea ei-tuotannollista investointitukea ja hoitoon maatalouden erityisympäristötukea. Hyöty voi tulla myös epäsuorasti.

– Luonnonlaiduntaminen on osa tilamme tarinaa, jonka avulla voimme myydä tuotteitamme. Pitkällä aikavälillä se on tärkeää kaikelle ruoan tuotannolle, kun koko ekosysteemi hyötyy, von Limburg Stirum pohtii.

Laatulihaa metsälaitumilta

WWF on myös kehittänyt yhdessä eläintuottajien kanssa kriteerit luonnonlaidunlihan tuotannolle Suomessa. Jatkossa ne on tarkoitus työstää sertifikaatiksi asti.

– Olisi hienoa, jos luonnonlaidunlihasta voisi kehittyä tunnettu brändi samaan tapaan kuin esimerkiksi Reilun kaupan tuotteet, toteaa Panu Kunttu.

– Maatalousyrittäjyys on murroksessa, kun viljelijät miettivät sukupolvenvaihdoksia ja uutta tuotantosuuntaa. Tähän voimme tarjota ratkaisua luonnonlaidunlihan tuotannosta, sanoo Tapion metsäasiantuntija **Airi Matila**. ■

Lue lisää: www.metsalaidun.fi

KEITÄ WWF:N TOIMISTOLLA TYÖSKENTELEE JA MITÄ HE TEKEVÄT? KASVOT-PALSTA KERTOO.

Kasvot

KOUKUSSA KALOIHIN

TEKSTI: JOONAS ASUKAS

Suojeluasiantuntija Matti Ovaska huolehtii kalakannoista, jotta kalaa riittäisi kaikille.

Matti Ovaska, suojeluasiantuntija WWF:ssä vuodesta 2011
Kotoisin: Rovaniemeltä
Koulutus: Filosofian maisteri
Harrastukset: Kalastus, retkeily ja koiran kanssa ulkoilu
Tärkein työväline: Kansalliset ja kansainväliset kalastustilastot
Luonnossa olisin: Lohi. Se syntyy pohjoisen puhtaissa virroissa ja vaeltaa maailmalle kasvamaan ja kypsymään. Lopulta palaa takaisin pohjoisen virtoihin, kotiin.

Kalat ovat aina olleet Ovaskan sydäntä lähellä. Intohimoinen vapaa-ajankalastaja vietti lapsuutensa kesät Kemijoen rannalla, joka oli aikoinaan Suomen suurin lohijoki. Siellä Ovaska koki jokien patoamiset ja kalakan-tojen tuhoutumisen. Harrastus ja huoli laa- jenivat työksi, kun Ovaska aloitti WWF:llä 2011 Kalakampanjan koordinaattorina. Suojeluasiantuntijan tehtävänä on edistää kestävä kalastusta ja kalan kulutusta.

Arkisin mies tarttuu vavan sijasta tietokoneeseen, raportteihin ja neuvotteluhuoneiden ovenkahvoihin. Työ on poliittista vaikuttamista, kuluttajien neuvomista ja yritysten kanssa neuvottelua.

– Ensimmäisenä katson, mitä kalastukseen liittyvää on ollut uutisissa. Sitten päivä menee pitkälti sähköposteihin vastaillessa ja raportteja sekä lausuntoja lukiessa tai kirjoittaessa. Päivään mahtuu lisäksi lähes aina yksi kokous, Ovaska kertoo.

Asiantuntijan työ on myös jatkuvaa oppimista, sillä Ovaskalla tulee olla uusin tieto kaikesta alaan liittyvästä, aina maailman tonnikalakannoista hopearuutanan tilanteeseen Itämeressä.

Kampanja nosti kalat pintaan

Kalakampanja nosti uhanalaisten kalalajien heikon tilanteen esiin ja käynnisti mysskyisän keskustelun. Keskusteluun liit-tyy myös työn haastavin puoli.

– Ehdottomasti vaikeinta on suojelutyön ja kalastajien toimeentulon välillä tasapainoilu. Pitää saada aikaan sellainen kompromissi, jonka kanssa molemmat osapuolet voivat elää.

Ovaska on kuitenkin erittäin iloinen keskustelun lisääntymisestä. Mitä enemmän puhutaan, sitä helpompi on ymmärtää toista osapuolta ja saada aikaan kaikkia tyydyttäviä kompromisseja.

Tuki antaa uskoa työhön

Vaikka suuri osa vaikutustyötä tapahtuukin toimistossa ja valio- kuntien neuvotteluhuoneissa, Ovaska sanoo suomalaisten tuen olevan tärkeää.

– Kun käyn maa- ja metsätalousministeriössä sekä erilaisissa työryhmissä neuvottelemassa, tieto siitä, että Suomessa on kymme- niä – ellei jopa satojatuhansia – ihmisiä, jotka kokevat kala-asiat samalla tavalla kuin minä, auttaa. Koen edustavani suurempaa jouk-koa, ja se antaa sanoilleni lisää painoarvoa. ■

KAUNEUTTA JA HYVÄÄ OLOA YMPÄRISTÖN EHDOILLA

TEKSTI: KATJA NUORVALA

Kosmetiikkahyllyillä on nykyisin tarjolla runsaasti myös ympäristöystävällisiä vaihtoehtoja.

Mitä ympäristön ystävän kannattaa huomioida kosmetiikkaa ostaessaan?

On hyvä pyrkiä ostamaan tuotteita, joissa koko prosessin ympäristövaikutukset on otettu huomioon. Ympäristöä tulisi kosmetiikan tuotannossa ajatella raaka-aineiden valinnasta pakkausmateriaalien kierrätettävyyteen ja valmistusmenetelmistä tuotteen hävittämiseen asti.

Onko kaikki, missä lukee green, bio tai nature, ympäristöystävällistä?

Jos purkin kyljessä on vihreä lehti tai maininta vaikkapa mustikkauutteesta, se ei vielä määrittele sitä, mitä tuote kokonaisuudessaan sisältää ja miten se on tuotettu. Eko-sanaakin käytetään melko härskesti. Suomessa on onneksi tänä vuonna otettu käyttöön eurooppalaiset kosmetiikan mainonnan itsesääntelyohjeet, joiden lähtökohtana on, että markkinointi on rehellistä ja totuudenmukaista.

Mitä luonnonkosmetiikka on?

Luonnonkosmetiikka on yksi hyvä vaihtoehto ympäristönystävän meikkipussiin. Sen valmistuksessa suositaan kasviperäisiä ja luomuraaka-aineita, joiden alkuperä on

pystyttävä jäljittämään. Uhanalaisia kasveja ei käytetä, ja geenimuunneltujen raaka-aineiden käyttö on kielletty. Mineraalipitoisten raaka-aineiden hankkiminen ei saa tuhota maisemaa tai saastuttaa ympäristöä. Valmiin tuotteen tulee olla mahdollisimman biohajoava, ja pakkausmateriaalien mahdollisimman ekologisia. Eläinten ja ympäristön hyvinvoinnista huolehditaan kaikissa tuotannon vaiheissa.

Miten voin löytää luotettavan vaihtoehdon monien luonnonkosmetiikkasertifikaattien joukosta?

Kaikilla sertifikaateilla on yhteiset pääperiaatteet, vaikka ne eroavat jonkin verran maasta toiseen. Sertifikaatit ovat riippumattomia, eikä niitä voi ostaa, vaan ne anotaan voittoa tuottamattomilta järjestöiltä, jotka myös valvovat sertifioituja yrityksiä. Tunnettuja ja luotettavia sertifikaatteja ovat muun muassa Saksan teollisuuden ja kaupan liiton BDIH, ranskalainen Cosmebio sekä Ecocert, joka on kansainvälisesti suurin riippumaton sertifiointielin.

Mistä ympäristöystävällistä kosmetiikkaa voi ostaa?

Sitä myyvät muun muassa monet luontaistuote- tai luomukaupat, mutta nykyään ei välttämättä tarvitse mennä ostoksille erikoisliikkeisiin. Suurilla kauppaketjuillakin on jo esimerkiksi omat luonnonkosmetiikkaosastonsa tai -hyllynsä. Tuotteita on saatavissa myös monista suomalaisista nettikaupoista. Ympäristöystävällisen kosmetiikan saatavuus on hyvä, ja sitä löytyy päästä varpaisiin. ■

Kysymyksiin vastasi Kysymyksiin vastasi Pro luonnonkosmetiikka ry:n puheenjohtaja Ann-Mari Patshijew

Painavaa asiaa

WWF:N ASIANTUNTIJAT KERTOVAT, KUINKA ASIAT TODELLA OVAT.

TUTKIJOIDEN ÄÄNI KUULUVIIN

© JONI LIND / LOVL MEDIA

Valtion tutkimuslaitosten uudelleenjärjestelyistä on puhuttu pitkään. Vajaa vuosi sitten hallituksen piti jo päättää monien omien tutkimuslaitostensa yhdistämisestä. Kaikki tapahtuu tai tapahtuisi käytännössä talouden ehdoilla. Kireä taloustilanne edellyttää tehostamista ja talouden toimintaa edistävän toiminnan priorisointia myös tutkimussektorilla – vai onko sittenkään niin? Parhaimmillaan sitoutumattomat tutkijat tuottavat arvokasta ja puolueetonta tietoa päätöksentekijöille. Historia todistaa, että poliittiset päätöksentekijät eivät aina halukaan epämiellyttäviä totuuksia haittamaan ”hyviä” päätöksiä.

On selvä, että politiikka vaatii joskus päätöksiä, joissa kumarretaan yhtäälle ja pyllistetään toisaalle. Erikoista on se, että joissain asioissa päätöksenteko on jämähtänyt samoihin poteroihin vuosikausiksi. Kalastuskiintiöt ovat hyvä esimerkki jämähtäneisyydestä. Kansainvälinen merentutkimusneuvosto (ICES) koostuu alan parhaista tutkijoista eri tutkimuslaitoksista. ICES suositelee vuosittain kalastuskiintiöt Itämeren kalastukselle. Joka vuosi maa- ja metsätalousministeri esittää esimerkiksi lohikiintiöiden osalta ICES:n suosituksen ylittämistä, usein jopa kaksinkertaista kiintiötä siihen verrattuna. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen tutkijoita mahtaa kyllästyttää käyttää asiantuntemustaan ICES:ssä, koska heidän ylitseen kävellään vuosittain.

Seuraavan vuoden Itämeren lohikiintiöistä päätetään taas lokakuussa. Tässä poliittisessa päätöksenteossa oli

si helppo kumartaa kaikkien suuntaan, sillä kohtuulliset ja kestävät kiintiöt mahdollistavat kalojen ja kalastajien tulevaisuuden. Kestämätön päätös kiintiöistä vie pohjan pois molemmilta.

Yksi WWF:n perusarvoista on asiantuntijuus kaikessa toiminnassa. Asiantuntijuuden takana on vahva ja osaava henkilökunta, mutta sen lisäksi kaikki toiminta perustuu tutkittuun tietoon. WWF ei tee politiikkaa, vaan toimii luonnon ja ihmisten hyväksi samat tavoitteet jakavien yhteistyökumppaneiden kanssa tutkimustiedon pohjalta. On helppo tehdä töitä WWF:ssä ja edistää sen suojelutavoitteita, koska toimintamme perusteet kestävätkä kenen tahansa tarkastelun. Esimerkiksi lajien uhanalaisuus, ilmastomuutos tai sademetsien häviäminen ovat laajan tutkimuksen perusteella todellisia uhkia luonnolle, ekosysteemien toimivuudelle ja ihmisille, eivätkä kiistanalaisia kysymyksiä, joita koskevaa päätöksentekoa voi loputtomiin vältellä.

Tärkeintä on, että tutkijoilla on vapaus nostaa esiin ongelmallisia asioita.

Tutkimuslaitoksilla on tärkeä rooli ympäristöongelmien ratkaisujen löytäjinä. WWF hyödyntää tutkijoiden tuloksia käytännön suojelutyössä ja korottaa äänensä, jos näyttää siltä, että päätöksentekijät yrittävät lakaista maton alle kiusalliset, mielestään vääränlaiset, tutkimustulokset. Oli meillä tulevaisuudessa kuinka monta tutkimuslaitosta tahansa, tärkeintä on, että tutkijoilla on vapaus nostaa ongelmallisia asioita esiin ja parhaimmillaan vaikkapa yhdessä WWF:n kanssa esittää ongelmiin myös ratkaisuja.

Jari Luukkonen
Suojelujohtaja

YMPÄRISTÖLIIKKEEN SOKEA PISTE

Kaikilla yhteiskunnallisilla liikkeillä on omat sokeat pisteensä, asioiden, joita ne eivät halua nähdä. Suomalaisten ympäristöliikkeiden suuri sokea täplä on ollut kritiikittömän suhtautuminen puun pienpolttoon. Meillä on haluttu ajatella, että puun poltto on aina jonkinlainen ekoteko, myös silloin, kuin se tapahtuu vanhanaikaisissa kaakeli- tai pönttöuneissa tai paloaikaa kitupolton avulla pidettävissä kamiinoissa.

Silloin kun puun poltto ei supista metsien hiilivarastoa, se vähentää ilmastoa lämmittäviä ja merien pintakerrosta happamoittavia hiilidioksidipäästöjä. Tämä on merkittävä etu. Puun ilmastohyöty kuitenkin menetetään, jos palaminen on liian epäpuhdasta.

Epätäydellinen palaminen vapauttaa ilmakehään hiilimonoksidia eli häkää. Häkä ei ole kasvihuonekaasu, mutta se lämmittää ilmastoa pidentämällä metaanimolekyylien keskimääräistä elinikää. Häkä ikään kuin kilpailee metaanimolekyylien kanssa samoista ilmakehän puhdistuspalveluista. Märän puun polttaminen tuottaa myös typpioksiduulia, vapaata vetyä ja metaania, joilla niin ikään on ilmastoa lämmittävä vaikutus.

Suurin ongelma on kuitenkin puun poltossa syntyvä noki. Uusimman arvion mukaan ilmassa leijuvien sekä jään ja lumen päälle satavien nokihiukkasten ilmastoa lämmittävä vaikutus on peräti 1,1 wattia kutakin planeettamme neliometriä kohti. Tämä on paljon, sillä ilmakehään tähän asti laskemamme ylimääräisen hiilidioksidin lämmittävä vaikutus on 1,6 wattia/

© PERTTI NINONEN

m², vain kolmanneksen enemmän. Suurin osa noesta tulee puun ja muun biomassan epäpuhtaasta palamisesta tulisijoissa, metsäpaloissa ja kulotettavilla pelloilla.

Intiassa puun poltossa syntyvät saasteet aiheuttavat joidenkin arvioiden mukaan joka vuosi noin kolme ja puoli miljoonaa ennenaikaista kuolemantapausta. Huolestuttavinta on, että öljyn ja maakaasun maailmanlaajuinen tuotantohuippu lähestyy nopeasti. Suurin osa maailman ihmisistä on viimeisten 70 vuoden aikana siirtynyt polttopuusta kalliimpiin, mutta pienemmät hiukkaspäästöt tuottaviin keitto- ja lämmitysenergian muotoihin. Jos öljystä ja maakaasusta jalostettujen polttoaineiden ja sähkön hinta nousee jatkossa merkittävästi, miljardit ihmiset siirtyvät takaisin polttopuuhun. Jos he käyttävät nykyisen kaltaista teknologiaa, suurkaupunkien ilmasta tulee melkoista puuroa.

Kaikki nämä ongelmat ovat periaatteessa täysin turhia, sillä puuta on mahdollista polttaa myös erittäin pienin päästöin, myös pienessä mittakaavassa. Asiaan pitäisi vain kiinnittää enemmän huomiota.

Erilaisten tulisijojen väliset erot ovat paljon dramaattisempia kuin yleisesti ymmärretään. Olen itse hyvin herkkä ilmansaasteille. Tulen sytyttäminen sadan metrin päässä sijaitsevaan pönttöuuniin ajaa minut pois parvekkeelta, jos tuuli puhaltaa kohti. Keuhkojani alkaa polttaa liikaa ja saan myös monia muita oireita. Toisaalta silloin, kun sytytän tulet omaan,

erään eteläsuomalaisen pikkufirman valmistamaan tulisijaamme, voin jopa laskea palokaasut sellaisenaan sisälle työhuoneeseeni ilman, että keuhkojani alkaa kirvellä.

On haluttu
ajatella, että
puun poltto
on aina
ekoteko.

KRAFTIGA TAG FÖR MINDRE KOLDIOXIDAVTRYCK

TEXT: LAURA RAHKA

Inom de närmaste åren behövs kraftiga tag för att få bukt på användningen av fossila bränslen och mängden koldioxid i atmosfären.

– Vi måste fortsätta att effektivisera energiförbrukningen och skifta från fossila bränslen helt och hållet till förnyelsebar energi. Det är möjligt, tekniken finns, nu behövs bara viljan, säger WWF:s energiexpert **Hanna-Liisa Kangas**.

Energieffektiv stadsplanering

Borgå föregår med gott exempel. Modellen för energieffektiv stadsplanering som utvecklats i samarbete med Sitra har varit i bruk i några år.

Den bygger på att markplaneringen styr energival. Byggnader och byggande står för omkring 40 procent av all energiförbrukning och utsläppen. Om man räknar med trafiken blir andelen betydande.

– När vi planlägger områden enligt den nya modellen tar vi fram information om vilka konsekvenser olika lösningar har med tanke på energi och utsläpp. Beslutsfattare och invånare kan sedan beakta dem i sina beslut, förklarar generalplanläggare **Maija-Riitta Kontio**.

Planlägningsprocessen har tillämpats första gången i Skaftkärr, som ligger sydost om Borgå centrum.

– Hela trafiksystemet och alla leder har byggts så att de på bästa sätt stöder cykling och kollektiv trafik. Tomterna är planlagda så att köparna förbinder sig till fjärrvärme och till att bygga energieffektiva hus. Ett tio-

Städer ska stå i täten när klimatförändringen avvärjas. Borgå satsar på energieffektiv stadsplanering och siktar på solfjärrvärme.

tal energisnåla hus har redan byggts i Äppelgården, berättar Kontio.

Solfjärrvärme lockar

Nio av tio finländare vill ha mera förnyelsebar energi av vind och sol. Än så länge kommer bara omkring två promille av all energi i Finland från dessa två energiformer. Problemet med solenergi är att det saknar de investeringsstöd som andra förnyelsebara energiformer har.

I Borgå har ett eget solfjärrvärmekraftverk planerats sedan 2009.

– Vi har en plan och kostnads kalkyler, men det finns ännu inget byggbeslut. Solenergi är tyvärr inte ännu lika lönsamt som andra energiformer, förklarar fjärrvärmeförvaltningschef **Ari Raunio** på Borgå Energi.

– Fördelen med solenergi är ju att det varken uppstår bränslekostnader eller utsläpp, säger Raunio.

Förnyelsebart biokraftverk

I Borgå fortsätter arbetet under de senaste åren med målet att skapa energipositiva bostadsområden, där man förbrukar mindre energi än vad som produceras.

I Äppelgårdens område i Skaftkärr i Borgå kan ett tiotal invånare redan följa med och reglera sin egen energiförbrukning i realtid. Fjärrvärmens kommer från biokraftverket i Tolkis

– Inom ett år ska fjärrvärmens vara till 90 procent förnyelsebar, lovar Ari Raunio på Borgå Energi. ■

100%
KIERRÄTYS-
PAPERI

*Tavarankuljetusta
Lemmenjoen talkooleirille
elokuussa 2013.*

© PETTERI TOLVANEN / WWF

SUURI KIITOS KAIKILLE VAPAAEHTOISILLE!

Ilman teitä suojelusaavutuksemme eivät olisi mahdollisia. Voit kantaa oman kortesi kehoon myös ryhtymällä vapaaehtoiseksi varainkerääjäksi. Sen voit tehdä netissä perustamalla Oman Panda-keräyksen.

Lisätietoja Panda-keräyksestä: oma.wwf.fi
tukijapalvelu puh. 040 192 3112
tai sähköposti tukija@wwf.fi

UUSI tapa
tehdä yhdessä
hyvää!

oma.wwf.fi

OMA PANDA-KERÄYS LUONNOLLE